

bevist ved de Beviser, man har ment at kunne fremføre i saa Henseende. Det er jo en Kendsgerning, at den eksisterende Huslejelovgivning og den, som vil komme til at eksistere, hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, ikke beskæftiger sig med nye Lejligheder og ikke med den Leje, der maa tages af en nyopført Ejendom — første Gang i alt Fald. Man har Lov til første Gang at fastsætte saa høj en Leje, at man faar sit Byggeforetagende til at svare sig økonomisk. Der findes heller ikke nogen Bestemmelse om, at Nævnet senere kan nedsætte Lejen til et Beløb, som menes at være tilstrækkeligt i det givne Øjeblik. Jeg kan derfor ikke se, at Loven indeholder nogen som helst Fare for dem, der i Øjeblikket af økonomiske Grunde vil bygge privat, for at faa Udbytte af de Penge, de sætter i et saadant Byggeforetagende. Dette Lovforslag indeholder efter min Mening ingen som helst Fare for saadanne Menneskers Økonomi. Nej, Faren for dem, der i Øjeblikket vil bygge privat, ligger i, at de kan frygte, og vi andre maaske haabe, at Prisniveauet vil forandre sig saaledes, at det senere Prisniveau ikke bliver det samme som det nuværende, naar Huslejeloven ikke mere forlænges, og det hele er blevet frit. Den Fare er til Stede, og det er den, der hindrer Folk i at give sig af med privat Byggeri med Udlejning for Øje, i alt Fald i større Omfang, medens selve Huslejelovens Bestemmelser ikke har nogen Indflydelse paa den herskende Frygt for det private Byggeri. Jeg mener derfor, at man kan beskæftige sig med Spørgsmaalet om Huslejens Regulering uden samtidig at tænke paa, om Byggeriet er stærkt eller svagt. De to Ting har ikke noget med hinanden at gøre. Blotte Udtalelser i saa Henseende beviser intet, og noget Bevis derfor har jeg indtil Dato ikke set fremsat.

Disse Bemærkninger har jeg gerne villet gøre, foranlediget ved Udtalelser af den ærede Ordfører for det konservative Parti. Jeg synes ikke, jeg kan undlade at gøre saadanne Modbemærkninger, naar disse Spørgsmaal atter drages frem ved Debatten om Huslejens Regulering.

Med Hensyn til selve Lovforslaget kan jeg i det væsentlige slutte mig til de faldne Udtalelser og de fremkomne Ønsker om, at dette Lovforslag snarest maa blive gennemført i Rigsdagen. Jeg gaar ogsaa ud fra, at det vil blive gennemført væsentlig i den foreliggende Skikkelse, hvori det for den overvejende Del svarer til det, der er

udtalt Ønske om gennem Boligkommissionens Bemærkninger om Huslejelovens Forlængelse. Den vigtigste Forandring, der indføres paa Grundlag af Boligkommissionens Forslag, er vel nok Bestemmelsen om Huslejens Størrelse. Der har hidtil staaet i Loven, at Huslejens Stigning skulde mindst udgøre 10 pCt. af Beløbet i 1914. Der har altsaa for saa vidt ikke i Loven været nogen Hindring for at tillade en større Stigning, hvis Nødvendigheden deraf kunde bevises. Nu foreslaas det, at Stigningen vel stadig mindst skal udgøre 10 pCt. af Huslejen; men der tilføjes efter Forslag af Boligkommissionen, at den bør mindst udgøre 20 pCt. for vel vedligeholdte Ejendomme og Lejligheder. Jeg for mit Vedkommende slutter mig til denne Bestemmelse, idet jeg forudsætter, at den vil bevirke, at Lejlighederne fremtidig bliver bedre vedligeholdt, end de er blevet i de senere Aar. Man udsætter herved en vis Præmie for den Husejer, som vil vedligeholde normalt, eller maaske lidt mindre — det bør man ikke strides saa meget om —, men i alt Fald nogenlunde normalt, saa at Lejligheden ikke forfalder til Skade for Samfundet som Helhed og til Ubehag og Gene for Beboeren. Bliver en Lejlighed godt vedligeholdt, tror jeg heller ikke, det vil vække stor Misfornøjelse i Lejernes Kreds, om de faar en Forhøjelse paa 20 pCt. Men saa maa der ogsaa skabes dem Sikkerhed for, at Lejlighederne virkelig vedligeholdes.

Der er endvidere indsat en Bestemmelse om, at hvis en Lejlighed ikke vedligeholdes, kan Nævnet ophæve en allerede given Tilladelse til Lejeforhøjelse, altsaa nedsætte Lejen. Dette vil formentlig ikke faa stor praktisk Betydning med Hensyn til Nedgang i Huslejen, men det vil vel faa den reelle Værdi, at det faar Husværterne til at vedligeholde deres Lejligheder, da de ellers kan risikere Krav om Nedsættelse af en allerede tilstaaet Lejeforhøjelse, og at Nævnet saa nedsætter Lejen.

Blandt de andre Spørgsmaal, som er berørte i Boligkommissionens Forslag til Ændringer, skal jeg kort omtale nogle enkelte. I Lovforslagets § 9 er der indføjet en Bestemmelse, som søger at hindre, at man omgaar Bestemmelserne om Huslejens Størrelse ved at sælge Møbler eller andre Ting samtidig med et Lejemaalets Indgaaelse. Der er jo foregaaet en Mængde af den Slags Handeler, som i Virkeligheden har været skjulte Lejeforhøjelser; den Betaling, der er ydet, har reelt været en Slags Husleje, selv om den er ydet for